Ч. 16 (13. 561). Львів, неділя 21. січня 1934. Poсztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Буря в соймі.

Пленарне засідання сойму в пятницю тревало всього 20 хвилин. Маршал приступив до відбирання приречення від послів, які війшли на місце засуджених послів Центролїву. При відбиранні приречення від посла Кульчицького (НПР) пос. Ліпінський (ББ) крикнув: „Агент займанницьких урядів!“ Із лав ББ роздалися ріжні оклики, як „Геть зі шпіцлем, не треба нам шпіонів!“ Крики тревали довший час.

Опісля, після відіслання до комісії ріжних урядових проектів законів, приступили до справи наглости внесення людових послів у справі **биття та знущання поліції над сільським населенням західної та середущої Галичини.** Наглість внесення мотивував пос. Криса, який зазначив, що при т. зв. пацифікації у середущій та зах. Галичині відділи поліції знущалися над населенням. Били молодих і старих, мущин і жінок, навіть у таких повітах, у яких не було ніяких ексцесів. (Голоси з лав ББ: Хто стріляв до поліції? Хто вимушував складки на революцію?)

Проти наглости внесення промовляв пос. Санойца (ББ). В голосуванні наглість внесення відкинули, а маршал відіслав його до комісії як звичайне. Опісля пос. Ліпінський зложив заяву, що вважає пос. Кульчицького негідним виконувати посольські обовязки, тому що був агентом займаницьких держав. Тут знову роздалися крики з лавок ББ: „Геть зі шпіцлем! То безсоромність із його боку, сидіти тут!“ Маршал втишив крики, замкнув засідання та сказав, що про найближче засідання повідомить послів на письмі.

Після промови міністра Єнджеєвича комісія приняла внесення референта в незміненій стилізації.

Внесення посла Вахнюка в справі оснування українського університету у Львові в голосуванні відкинули. Заявилося за ним трьох послів.

З буджетової комісії.

У четвер на засіданні соймової буджетової комісії сойму розглядали буджет м-ства освіти. Експозе про ресорт освіти виголосив премієр *Єнджеєвич*, як міністр віроісповідань і освіти. Над експозе йшла дискусія, що затягнулася до ночі.

Від Українського Клюбу говорив пос. *Величкович*. Жалівся, що не взяли під увагу освітніх потреб українського народу. На основі статистики доказує, що з року на рік зменшується стан посідання українців у шкільній ділянці. Українці мають: 40 діточих садків, 120 народніх шкіл, 21 гімназій, з того 16 приватних, ані одної фахової ні вищої школи. Українські діти майже зовсім позбавлені школи в українській мові, бо згідно зі статистикою користати з них можуть лише в мінімальному проценті. Опісля обговорює переслідування з боку адміністраційної влади у шкільній ділянці. Це доводить до сумних подій, як страйки шкільних дітей та бійки з польськими товаришами. Ці настрої переносяться опісля на вулицю. Бесідник пригадує соймову ухвалу з 1922 р. про оснування українського університету та жаліється на переслідування приватного українського університету у Львові й на неприймання студентів української національности до вищих польських шкіл, головно до фахових шкіл.

Премієр *Єнджеєвич* відповідав на критику передбесідників. Він сказав, м. ін., що не виключає, що можуть траплятися випадки політичного натиску на учителів і з боку політичної адміністрації. Таке є і було без огляду на режім. Це надужиття, та бесідник переконаний, що рідкі.

Справа *українського шкільництва* для премієра особисто болюча, бо сам вихований на Україні, знає український нарід, його мову та його великі таланти. Ніхто мені хіба не закине почування нехіті для того народу.

Теперішні умовини це скоч давніх помилок. Нині пора на згідне співжиття. Значно утруднює це тактика українських партій, саботажі, шкільні страйки, нищення державних відзнак і шкільного інвентаря не полагоджують навіть найсправедливіших домагань.

Цілий ряд панів із української суспільности, навіть присутніх тут на салі і ряд українських партій протиставилося гостро тим методам боротьби. Може ті панове далі й енергічніше впливатимуть у цьому напрямку.

З боку уряду є добра воля, та вона не вистане. Дуже багато залежатиме від становища україн. суспільности. Я щойно приказав іще раз переробити цілу низку питань, звязаних із українським шкільництвом, щоби могти сіне іра ет студіо розглянути, які зміни в тій ділянці можна би здійснити.

Зенон Коссак знову перед судом.

Перед судом присяглих у Львові розпічнеться 29. ц. м. розправа проти Зенона Коссака, що, як відомо, ставав тому рік перед наглим судом разом з Данилишином і Біласом за збройний напад на почту в Городку. Справу Коссака переказано тоді судові присяглих, який засудив Коссака на 7 літ тяжкої вязниці за зорґанізування нападу на городецьку почту і приналежність до УОН. Найвищий суд увільнив Коссака від закиду зорґанізування збройного нападу, а справу належання Коссака до УОН переказав до нового розгляду судові присяглих.

Французькі бруди в парляменті.

Засідання французької палати депутованих 15. ц. м. було дуже бурливе. Деп. Анріо заторкує ще раз справу Ставіського, докоряючи урядові, що не посунув наперед слідства в тій афері. Не чувати нічого про нові арештування та обвинувачення. Виглядає, що деякі обвинувачені користуються охороною офіціяльних і неофіціяльних протекторів. Промовець критикує відносини, серед яких Ставіський міг користати з протекції парляментаристів, і закидує соціялістам охоту тушувати зловживання.

Тут прискакують до промовця соціялістичні депутовані і закидують Анріота лайкою. Однак він розкриває дальші скандали, пригадуючи, що в 1926 р. арештовано членів великої шайки вломників, між якими находилася Арлєта Сімон, пізніша жінка Ставіського. Коли арештована Сімон перебувала на клініці і поліція заборонила її відвідувати, позволено їй приняти двох панів, які засідають тепер в уряді. На домагання депутованих Анріо подає назвища тих панів. Є це міністр освіти *Де Монзі* і міністр закордонних справ *Поль Бонкур*.

Опісля промовець звертається до деп. Ессе і каже, що він заходився, щоби відложити процес шайки вломників. Деп. Ессе признає, що справді інтервеніював двічі в тій справі.

Зчерги Анріо відчитує лист комісаря поліції, який стверджує, що вже перед трьома місяцями знали про фальшиві бони з Байон. Говорили йому, що афера є звісна, але ще не дозріла. Опісля промовець відчитує другий лист, що робить велике враження на присутніх. З того листу виходить, що міністр заявив 20. червня ц. р., що є за відложенням цілої справи ад акта, а була це справа, в яку був вмішаний Ставіський.

Після вияснень міністра справедливости, забрав голос премієр Шотан і заявив, що справа Ставіського находиться в руках слідчого судді і звернувся до депутованих, щоби втихомирили свої пристрасти, шануючи гідність парляменту.

Після засідання палати прийшло до інциденту між міністром освіти Де Монзі і депутованим Анріотом. Горяча перепалка тревала кільканацять минут, аж зібрані довкола депутовані і журналісти розділили противників.

Читальня, Кружок „Р. Ш.“, Кооператива,

що не передплачують „Діла“, кривдять себе і своїх членів, бо через те вони позбавлені інформацій з першого джерела. Якщо одній установі це не під силу, нехай запренумерує „Діло“ до спілки з другою. — Не сміє бути у нас народньої установи, яка не заабонувала би для своїх членів „Діла“!

Свято Йордану.

Львів, 19. січня 1934.

Цьогорічне Свято Йордану у Львові пройшло такcамо величаво, як і попередніми роками. Сприяла його величі прегарна погода (4 степені тепла!), тому не диво, що львівський ринок заповнився тисячними масами, які співали з ентузіязмом колядки і щедрівки підчас цілого свята.

Чину водосвяття довершив біля криниці напроти аптеки Терлецького Преосв. д-р Іван Бучко в численній асисті вищого й нижчого духовенства. Співав дуже гарно великий хор богословів. Водосвяття закінчилось многоліттєвіями.

Опісля рушив довкола ринку процесійний похід, у якому йшли процесії поодиноких львівських церков під проводом своїх священиків. У тому поході грали орхестри „Зорі“ і „Волі“ та співали хори. Окрему велику групу творили питомці Духовної Академії зі своїм хором, за яким ішло двома довгими рядами духовенство, а серед нього Преосв. Бучко, що кропив вірних свяченою водою. Замикали похід представники центральних українських установ (на жаль, лише кількох) і маси народу.

Свято виглядало імпонуюче і взяло в ньому участь кількадесять тисяч людей. А після відходу процесій вірні ще довго-довго товпилися біля криниці, аби набрати собі свяченої води.

*

Біля статуї на Марійській площі відбулося в тому самому часі свято Йордану для вояків греко-кат. обряду львівського гарнізону. Чину посвячення води довершив о. Стеткевич в асисті військових капелянів о. Бомбаса та о. Милляра. Свято закінчилося благословенням вояків, якого доконав о. Стеткевич, перейшовши здовж рядів.

На цьому святі були представники цивільної та військової влади: в імені воєводи радн. Кшивошинський, від військовости ґен. Чума, віцепрезидент міста д-р Кубаля, гор. староста Климув, делеґації Ставропіґії, централі староруських кооператив і ін. староруських установ.

*

Свято Йордану для православних відбулося в православній церкві при вул. Францішканській.

*

Свято Йордану в Станиславові відправив Преосв. Хомишин в асисті еп. Лятишевського та клиру в греко-католицькій церкві. Після богослуження відбулося на площі перед церквою свячення води. У святі взяли теж участь представники цивільної та військової влади з віцевоєводою Червінським.

—o—

КОНФЕРЕНЦІЯ ВОЄВОДІВ.

У пятницю в воєвідському уряді у Львові відбулася конференція воєводів трьох полудневосхідних воєвідств. Радили над біжучими справами.

КОМУНІСТИ В ПОРТУҐАЛІЇ.

ПАРИЖ, 19. I. ПАТ. З Лісбони повідомляють, що в ночі на 18. ц. м. комуністи виконали бомбовий замах на електрівню, наслідком чого в місті забракло світла на кільканацять годин. Комуністи пробували використати замішання, одначе поліція виперла їх за місто. Вони сховалися в лісі, який окружило військо. Над витвореною ситуацією радив цілу ніч португальський кабінет.

В який спосіб солідний довжник хлібороб став несолідним платником?

Ще про заразу не платити довгів та й погані наслідки для самого хліборобства.

Навязуючи до статті д-ра Костя Левицького п. в.: „Зараза не платити довгів", поміщеної у „Ділі" з 4. І. ц. р., як другої вже статті на подібну тему, стверджую на підставі автопсії і знання відносин між хліборобами-селянами, що вельмишановний автор не міг краще назвати того економічного обяву, як заразою, і то заразою, яка заточує щораз ширші круги й обхоплює навіть найсолідніші і найчесніші елементи зпоміж селян-хліборобів.

Безперечно, що непропорціональне подешевіння всіх хліборобських продуктів в останніх роках, при невиносних тягарах варстат праці хлібороба не рентується, а хлібороб за свою працю дістає ледви тільки, що вистарчає на найпримітивніший прожиток. Але того рода господарські обставини не є цілковитою новиною для селян-хліборобів. Елементарні нещастя, передвівки, голод і холод були і передтим частими гостями нашого селянина. Розуміється, що „сім товстих років" і добра господарська конюнктура в повоєнних часах змінили дещо спосіб життя хлібороба, його життєва стопа і вимоги зросли, так, що низішою крізу він уже прикріше відчуває.

Хто критично слідив часи доброї конюнктури, той мусить признати, що хлібороб назагал, з виїмком легкодушних елементів, які ту конюнктуру використовували на життя понад стан, використовував її на побільшення свого варстату праці через купно ґрунтів на парцеляції, на перебудову господарських будинків, побільшення і поліпшення мертвого і живого інвентаря та всякого рода господарські інвестиції. Часто чути нині про задовження хліборобів, подається число того задовження, але цікава булаб статистика, скільки довгів оплатило хліборобство в часах повоєнних, за яку суму набуло ґрунтів, за яку суму перебудувало і вибудувало нові господарські будинки, закупило інвентар і т. п., бо лише на підставі таких фактичних даних можна би ствердити фактичне задовження хліборобства. Тут треба взяти на увагу вартість придбаних матеріяльних дібр і те, що довги хліборобства головно в долярах, а при їх девалюації ті довги вже нині напевне відповідають вартості навіть обезцінених ґрунтів.

Використовуючи добру конюнктуру, хліборобство побільшувало і поліпшувало свій варстат праці при помочі доходів з власного варстату праці, або при помочі позичок. Ті позички хліборобство сплачувало так солідно впродовж десятків літ, що кредит був для нього всюди доступний. Інакше не далось би пояснити таке кольосальне задовження, хлібороб-селянин був найсолїднішим довжником, найпевнішою льокатою капіталу, а його вексель з місця денебудь міг бути реалізований. Фактом є, що наш селянин відмовляв собі всього, збував навіть останню безрогу, щоби лише сплатити довг. „Сплачу довг, мовляв, тоді позволю собі". Це була льогіка хлібороба до останніх часів.

Прийшов час спадку цін на хліборобські продукти, не було часу сплатити ще всіх довгів, або остали довги затягнені вже в часи того спадку цін. Селянин-хлібороб ще більше обмежився — сплачував довги вже меншими ратами, а зденервованих ріжними поголосками вірителів заспокоював в той спосіб, що або позичав в другім місці і платив, або укладався з вірителем добровільно на довго-речинцеві сплати. Міродайні чинники занепокоїлись, може не так долею довжників, як тим, що сільські довжники поволі вертали до способу життя своїх прадідів, ставали самовистарчальними і купували лише те, що мусіли. Перестали пити, курити, одягатись у фабричну тандиту, ба навіть такі річи як сірники, нафта і сіль село купувало мінімально, бо все йшло на сплачування довгів. Очевидно, такий спосіб думання і життя селянина мусів затамувати торговлю і промисл, спричинити застій і загрозити катастрофою.

І прийшли декрети про віддовження, про обмеження екзекуції, про розємчі суди, чи — якто зовуть селяни — „аматорія". Та хліборобство, — говорю про солідну і здібну до господарського життя частину господарського стану, — до всіх тих декретів ставилось з недовірям, стараючись платити довги, чого доказом, що в першім році розємчих судів дуже мало довжників користало з них. Почалася формальна аґітація при помочі війтів, афішів і спеціяльних висланників на села за тим, щоби хлібороби користали з розємчих судів. Просто вишукували довжників і тягли їх до розємчих судів. Видно, що тут річ ішла не так про інтерес довжника і вірителя, як третіх чинників, що тратили на зубожінні села.

І почали люди спішити до розємчих судів не на те, щоби там розклали їм довги на сплати, бо вірителі, маючи меч над головою, самі радо йшли на всі уступки, а на те, щоби взагалі перестати покищо довги платити: потім прийде девалюація, інфляція, війна, „Бог зна, мовляв, що за рік, два буде". Помалу потягли туди й солідні, чесні дотепер довжники хлібороби, бо на дні їх душі дрімала ще память про те, як то вже раз через девалюацію, інфляцію хлібороб віддовжився і збогатився коштом тих, що щадили і давали кредит.

І надія на поворот тих часів перемінила цілковито спосіб думання селянина про довг і витворила своєрідну етику. Наслідки не дали на себе довго ждати. Селянин взагалі перестав платити, перестав думати про довги. На того хлібороба, який колись на саму згадку про суд не міг спати, не робить вже нині вражіння ні картка з упімненням від адвоката, ні скарга, а коли вже прийшов коморник, коли кошти зросли до 50 прц. довгу, він відкликується до розємчого суду, щоби за році чи півроці не заплатити рати розложеного на літа довгу і знову робити внесок до розємчого суду на дальше розложення. І так в безконечність.

Статистика викаже колись, що суми заплачених судових коштів, коштів розємчих урядів, перевищать 50 прц. довжного хліборобського капіталу.

І так з найсолїднішого дотепер довжника хлібороба, селянин став довжником, якому нині ніхто не покредитує одного сотика, не поратує навіть у найгіршім положенні. Що більше, нині взагалі не можна входити з селянином-хліборобом в якунебудь трансакцію, не запевнивши собі згори всі можливі ґарантії. Нині годі дати в спілку, чи аренду поле, бо згори треба бути приготованим на те, що належна аренда не буде вплачена і прийдеться за своєю належитістю йти до судів, винищуючи себе і селянина процесами та купуючи собі за свої гроші ворога.

Такий стан має вправді ту добру сторону, що селянин раз на все відучиться задовжуватись, але і матиме фатальні наслідки для самого хліборобства.

Хліборобський стан ніколи не мав плинної готівки на господарські інвестиції, на побільшення варстату праці, і т. п. Він усе жив кредитом, хоч би навіть лихварським. Коли ж кредит буде для хліборобства взагалі недоступний, неможливими стануть якінебудь інвестиції.

Солідніші селяни самі твердять, що лише при помочі кредиту дійшли в малоземельних бідаків до кількадвацяти морґових господарств. Втрата кредиту через несолідність страшна для самого хліборобства. Повстало небувале досі недовіря, огірчення, гріш зник з обороту, прийшла стаґнація, яка у свою чергу продовжить крізу на роки і відібється на тих господарських чинниках (монополі, промисл), які хотіли у свою сторону звернути гріш задовженого села. Таким робом витворилося нове заворожене коло.

о. Іван Нагурський.

Роковини пресової лугової конференції.

Сьогоднішний стан і робота Лугової організації.

Дня 13. січня ц. р. минув якраз рік від часу, коли в Луговій домівці при вул. Коперника 5 відбулася пресова конференція, скликана Старшиною Великого Лугу в справі основування лугових товариств на нових статутах.

Кожний українець пригадує собі добре, який великий крик повстав після тієї пресової наради. Замісць підтримати Лугову Старшину в засновуванні нових, технічно далеко більш життєздатних Лугів, як Луги на старих статутах, частина української преси закричала цю Старшину „зрадниками" і хто зна чим, заімпутувала Лугам зраду національного фронту і не перебіраючи в засобах повела нагінку та боротьбу з новими Лугами, що наперекір усьому почали масово основуватись. Зайво згадувати сьогодні, хто дав притоку й почав цю нагінку, хто вів її найзавзятіше і безоглядно, посуваючись нераз до простої брехні. Це ще загально відоме.

В роковини тієї конференції, що справу Лугів визнала одною з важніших українського життя і розвела боротьбу за них серед українського громадянства, треба ствердити таке:

Від першої хвилини боротьби за Лугові статути — Луг відповів на кириню, розбивацтво, нагінку й брехню організованою працею й гострою дисципліною, що довела до сього-

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 21. СІЧНЯ 1934.

Д-Р Л. МИШУГА. 4)
Ню Йорк Н. Й.

ОЛЕКСАНДЕР АРХИПЕНКО.

Відповіла „Ма́ вернеться назад до тебе. Тоді серце й думка зіллються в одно і ти знову почуватимешся щасливим".

„Вірю в те... і жду на тебе.. Ма́!"

Світив місяць на небі, як вона вернулась.

Вхопила дві розділені частини кулі... і пробувала їх злучити.

Та винахідника вже там не було, й цілість кулі була розбита назавжди... простором.

Простір — символ безконечности.

Пустка — перемінена в божеську силу... безмежною любовю і терпінням.

Та смерть сильніша від любови, бо вона нищить...

Але любов сильніша від життя, бо творить.

Час минав.

І знову зявилася Ма́ в місті. Любов так її переродила, що вона стала тепер надлюдською.

Навчала людей; а чим більше відкривала їм тайн, тим більше знала. Чим більше навчала, тим більше ставала чутливою, гарною і мудрою.

Виявляла тайни мистецтва й науки, помагала визнаватися в замотаних проблемах, піддержувала безсмертність ґенія, нищила в герою ляк перед смертю, допомагала творити і розвивати життя, вказувала щастя тим, що терпіли від любови.

Ма́ знає і відчуває безконечність і вічність, одно й друге, бо сама є їх частиною.

І нема в Ма́ ніякого обмеження її інстинкту й інтуїції.

Її мудрість передбачує все, що має статися.

„Ма, пише Архипенко, є присвячена кожній матері; кожному, що залюблений і терпить від любови, кожному творцеві на полі мистецтва й науки; кожному героєві; кожному загубленому в проблемах; кожному, що відчуває і знає вічність та безконечність".

Що за поезія, скаже неодин, прочитавши це. Так, це є та поезія й фільософія які перелив Архипенко у глину. Це те все, що мучить серце й ум Архипенка. Це ж він сам так терпить. Це він чує себе нераз загубленим у тих усіх проблемах мистецтва і життя, які хотів би розвязати. Це він любить і терпить через ту жінку, яка одним разом така чудова, так гарно нераз любить і так добре людину розуміє і так гарно відчуває красу й мистецтво, а іншим разом жалю завдає, розстроює і розбиває життя, давить сумом. І це він, що по геройськи змагається з усіми тими перешкодами і хоче далі творити, щоби „Ма" — ота творча сила була при нім, у нім, чи ним самим.

Чи не вічна проблема? І чи не загальнолюдська?

ДО РІДНОЇ ЗЕМЛІ.

Мені здається, що я розумію, що ґеній не можна вести, бо він сам веде: він плянить зайвше, ніж ми, смертні. І неможливо запрягати його як більшовицький лад до служби якимсь суспільним чи національним цілям. Бо ґеній — це звичайно бунтар, якому важко погодитися з тим, що йому накидують. А нарід, котрий ломить ґенія і вимагає від нього творів „на замовлення", хочби з мотивів патріотичних, наносить собі і людству велику шкоду. А все ж таки, коли мені доводилося розмовляти з Архипенком, я не міг здержатися, щоби не торкнутися його українства. Він-же ж вихований у чужих по національности середовищах: у Москві, Берліні Парижі. А тут в Америці дуже, дуже рідко стрічається з українцями. В його „Школі Мистецтва", яку він веде вже стільки літ, можна подибати учеників і учениці ріжних національностей з винятком одної: української. А вся його творчість така абстрактна, що, здається, було би смішно дошукуватись у ній чогось специфічно українського.

Але разом з тим дивувало мене, що ті чужинці, котрі займались особою Архипенка і його творчістю, нераз натякали на сина безмежних українських степів. А коли раз сам Архипенко в товариській розмові, слухаючи про те, що тепер діється на українських землях, запитав: А як це, що ми такий славний нарід, з такою багатою землею, з таким чудовим небом, з такими мистецькими здібностями і з такими геройськими поривами, не можемо добитися своєї держави? я йому відповів:

(Докінчення буде.)

——o——

дішньої його розбудови, переконала недовірків в доцільності його праці і змобілізував біля себе не тільки поважну громадянську думку, але й широкі круги громадянства. Перейшовши побідно виступ на Святі УМХ, на відкритті памятника Іванові Франкові і свому Луговому Святі, що вийшло грімкішим, як всі досьогоднішні, стоїть сьогодні Луг твердими лавами при своїм проводі, на раз обраній позиції, збираючи у свої ряди щораз більше сільської і міської молоді. Більш як 250 Лугових товариств на нових статутах, серед цього кілька Повітових Лугів, більш як 1200 Лугових поличсів на провінції, та більше як 4.000 членів у своїх лавах (не рахуючи яких 350 „старих" Лугів) — це вправді невеликий біланс праці за один рік, але величезний, коли зважити, що Лугова організація мала проти себе розвуздану брехню, наклепи і навіть чинні напади, що працювала виключно власними скромними засобами та мала біля себе невеликий зразу гурт ідейників-організаторів, яким власне завдячує свій теперішній стан.

Та цікаве ось що: Кампанія частини преси проти Лугу збанкротувала і заломилась. Ті, що бавилися в доморослих пророків-патріотів, що заповідали сержантів, уланів, орлів і подібну ріжноту, замовкли сьогодні, як води в рот набрали, не маючи на підтвердження своїх здогадів за цілий рік великої діяльности Лугу ні одного факту на який моглиб покликатись. Навпаки: міцне національне становище Лугу мусіло і їх приневолити перевірити себе і ми свідками, як часописи, що найбільш слини виплювали на Луг, сьогодні містять дописи з життя цих Лугів. Український громадянин, що слідкував за тією переміною настроїв згаданої преси, мусить мимоволі спитати себе: навіщо було стільки крику й галасу, авантюр і „пророцтв", коли можна було зразу довіряти проводові Лугу, як це зробила друга частина преси, а Лугова організація булаб сьогодні опанувала селянську молодь та берегла її від інших, з погляду нашого загального інтересу небажаних впливів? Чи це був тільки традиційний галицький „великий галас знечевя?"

Луг нині має за собою найтяжчий рік. При собі має він під жовто-блакитними прапорами, в національних строях та одностроях тисячі здисциплінованих юнаків та дівчат, що слухаючи української команди творять чи не найміцнішу опору сучасного українського організованого життя. Перед Лугом стоїть велике завдання охопити в свої ряди всю селянську й міську молодь і направляючи її не на фаєрверки та вигуки, а на річеву й доцільну національну роботу, творити з них саме в майбутньому громадянство, що знатиме дисципліну, провід і не піде на сумнівні експерименти та гасла.

В роковини цієї пресової конференції Старшина Великого Лугу стоїть зі своїми лавами на службі української ідеї, даючи запоруку, що на цій частині нашого народу можна сміло будувати надії на Велике Завтра. **А. Курдидик.**

За школу українського релігійного мистецтва.

З приводу вистави учнів Іконографічного Семинара у Варшаві.

На днях закінчилася у Варшаві вистава учнів Іконографічного Семинара при православній митрополії. Вистава мала на меті викликати зацікавлення серед православного населення Польщі релігійним мистецтвом.

Нам не може бути байдужою ця справа, бо на цій виставі пропагують і фінансують **російське** мистецтво у його, так би сказати, шовіністичних, псевдомистецьких, і то поганої сорти, напрямках. З притиском зазначуємо, що українське релігійне мистецтво **зовсім відмінне від російського** своїм мистецьким змістом і воно має багато значніші стилеві відміни, як прим. рос. й укр. мови. І от оте російське мистецтво пропагує православна варшавська митрополія **українському населенню** в Польщі, бо російського в ній нема.

Багато про шкоду такого явища говорити не треба. Святі образи — це реліквії кожної родини, які довго зберігаються в домах і на яких виховуються покоління. І те, що попадає дитині в душу, лишається на ціле життя. Отож москалі, що лишилися в Польщі, продовжують чорносотенну, шовіністичну роботу, і то в дуже інтимній і тревалій ділянці, якою є мистецтво — ту роботу, яку започаткував Евлогій і його чорносотенний штаб.

Українське релігійне мистецтво є одно на всіх українських землях під оглядом стилю і його треба плекати якнайінтенсивніше. До того є всі дані — маємо около 8.000.000 вірних, греко-католиків і православних, яких треба обслужити релігійними образами. Крім того маємо кваліфікованих, просто знаменитих мистців, що працюють у цій ділянці. Одначе вони не мають засобів, щоби перевести цю справу в діло. Кілька літ тому наші мистці задумували були влаштувати подібну виставу, одначе за відсутністю зацікавлення мусіли цю думку закинути, а навіть не змогли взяти участи на міжнародній виставі релігійного мистецтва в Римі в 1932 році, бо ніхто їх не підтримав.

Запамятаймо собі: варшавський іконографічний семинар за кілька літ засипле українські землі російськими образами, зявляться небавком і церкви російської архітектури. Наші мистці, які нераз уже зводили конкуренцію з російськими малярями з Почаєва навіть у Галичині, ніким не підтримані, ведуть боротьбу власними засобами.

Найвищий час зорганізувати у Львові школу українського релігійного мистецтва!

І. Зелений.

Досліди над преісторією Східної Галичини.

1. Нова теорія про шнурову кераміку.

(Завваги до статті М. Смішка, „Діло" ч. 270 з 14. X. 1933)

З приємністю читаю на сторінках „Діла" про досягнення науки передісторії і про археольогічні досліди в Европі чи в Азії, ці вістки інформують український загал так само добре, як і часописи інших народів Европи. Тимбільше цікаві для української суспільности статті чи реферати, які ознайомлюють з важними дослідами археольоґічними, переводжуваними на українських землях. Археольогічні досліди на українській території мають уже тепер і певно будуть мати в будуччині рішаюче значіння для невирішених передісторичних питань як України, так і цілої Европи.

Прочитавши статтю д-ра Смішка, який реферує працю п. Сулімірського „Die Schnurkeramischen Kulturen und das indoeuropäische Problem", призначену для конгресу істориків у Варшаві, хочу додати тут кілька слів для точнішої інформації. Матеріял, який добуто в Колпцях, не був ще досі якслід публікований і тому він мені незнаний. Знаний мені археольогічний матеріял, добутий давніше іншими дослідниками, і то не тільки зі Східної Галичини, але й зі сумежних областей. Працю п. Сулімірського знаю докладно і до її загально-теоретичних висновків додам кілька заввг, в яких ґенеза тої праці виявиться в іншому світлі, як у статті д-ра Смішка. Д-рові Смішкові невідомі деякі моменти й факти з дослідів шнурової культури в Европі, а тому то він реферує працю д-ра Сулімірського в такий спосіб, що у читача витворюється враження, немов би то д-р Сулімірський одинокий і перший приходить зі своєю революційною теорією про походження шнурової культури зі сходу Европи. Д-р Смішко, як передісторик, не повинен твердити про таку велику наукову революційність теорії д-ра Сулімірського, який на підставі находок в Колпцях відкрив „нову Америку". Д-р Сулімірський вискочив за пізно, одначе зробив тимчасове враження, а то тому, що не цитує праць ані думок дослідників, які перед ним вже більше в тому напрямі зробили.

Про походження шнурової кераміки зі Сходу Европи висловив уже думку між іншими проф. віденського університету М. Гернес; по війні англійський учений, проф. Ґ. Чайльд (Childe) у своїх публікаціях заняв ясне становище і сказав, що шнурова кераміка на Сході Европи (на Україні) є старша, як у центральній Европі. Сказав навіть, чому, але спеціяльно в шнуровій культурі не працював. Інших дослідників тут наводити не буду.

На підставі думок Чайльда занявся я спеціяльно шнуровими культурами в Европі і то вже на університетській лавці, бо щоби щось твердити і писати, треба знати весь матеріял і всі находки, щоби прийти до тих чи інших висновків. Колпці рішуче не вистарчають. Моя докторська диссертація з 1928 р. мала за тему „Шнурові культури в Европі", в якій я дійшов до висновків діяметрально протилежних, як західно-европейські дослідники. Можна було її давно видати друком, але, на жаль, ми українці находимося в тому положенні, що видавати більші фахово-наукові праці нема кому, тому і в тім випадку треба було друкувати працю частинами, де вдасться.

Частину моєї диссертації, розширену, видано по чеськи п. н. „Шнурова кераміка на Україні", в якій я наглядно вказав, що вона там є старша, певно неолітична й автохтонна. Це перша праця, яка розбиває всі теорії західно-европейських учених і тимсамим учених львівського університету, які все твердили, що шнурова культура на Україні є молодша і походження її виводили всіми можливими доказами з Турингії, як культуру індоґерман. Зі згаданою моєю працею годяться не тільки европейські вчені, які її цитують, але й визначні вчені польські, які мені післали ґратуляційні листи.

Другу свою працю, де я висунув теорію та підтвердив її доказами, що шнурова культура прийшла до середущої Европи зі Сходу Европи, головно з України, вислав я на передісторичний конґрес у Льондоні в 1932 р. (серпень) п. н. „The Origin of the Culture with Corded Ware in Central Europe"; там у згущеній формі сказано те все, а навіть більше, як у рефераті д-ра Сулімірського. (Праці льондонського конґресу ще не вийшли, але коректури вже зроблені). Чергова моя праця, яка навязує до праць вище згаданих, п. н. „Проблема середно-европейської шнурової культури", появиться небавком у чеській мові (віддана до друку).

Становище до реферату Сулімірського заняв я в праці, яка появиться у Стокгольмі. Те становище таке: Теорія д-ра Сулімірського є в загальних рисах не його власна, тільки **моя**, включно до етнічних висновків; ту теорію я йому виложив устно в 1930 р. при його побуті у Празі. Це була моя помилка, одначе я не сподівався, що д-р Сулімірський ужие мої думки за свої. Мав я щастя, що не сказав усього, до чого у своїх дослідах дійшов, тому д-р Сулімірський дальше висказаних йому мною думок не посунувся, бо фізично було для нього це неможливе. При тім зазначую, що д-р Сулімірський дав мені слово, що поки я не видрукую вислідів своїх студій, він не вжие їх у себе. Він запевнив мене свято, що працює у бронзовій добі і тому я йому звірився зі своїми досягненнями; навіть пізніше й деякі товариші чехи говорили мені, що є підстави думати, що д-р Сулімірський цього не використає. Сталося інакше.

Не місце на сторінках щоденника вирішувати проблеми наукового характеру, тимбільше зводити особисті порахунки. Одначе сказане вистарчає для читача, який переглянув статтю д-ра Смішка, чи можна уважати д-ра Сулімірського науковим революціонером? Не маю аспірацій ним також бути, хоча по появі статті д-ра Смішка мушу ствердити, що підстави для цього я мав би. В науковій праці шукаємо правди, але між дослідниками мусить бути співпраця „fair". Одначе не все воно так буває. Не хочу я і слави, як науковий робітник, але коли справа аж так далеко зайшла, то не смію допустити, щоби ту славу „сусід добрий взяв". Д-рові Сулімірському роблю закид, що він легким коштом вбирається в чуже піря, любить пускати фаєрверки, коли до них хтось насипле світляної матерії і свідомо чванитися вислідом чужої праці, як своєю власною. Хоче д-р Сулімірський на це все доказів, можу йому послужити працями, свідками включно до листів від проф. Чайльда. Нехай д-р Сулімірський тямить, що виставлення мною нової теорії про шнурову культуру коштувало багато років студій і праці, — д-ра Сулімірського коштувало це тільки розмови зі мною. Д-р Сулімірський мав сміливість післати мені згаданий реферат і, не червоніючись, написав на окладинці, щоби я висловив свою думку про неї. Значить: висловити думку про свою думку. Я не відповів, але сподіюся, що цією дорогою висловлюю свою думку ясно.

У Празі, 20. X. 1933.

Д-р І. Борковський,
прив. доцент українського університету у Празі.

Добутий у місяці січні дохід з колядн, щедрівки, збірки, забав і ріжних імпрез треба віддати на поширення діяльности „Рідної Школи".

КАНАДІЙСЬКІ ФАШИСТИ.

„Таймс“ повідомляють із Отави, що в Монтреалі основано фашистівську організацію з протижидівськими тенденціями. На це канадійські жиди відповіли так, що оснували канадійський жидівський конґрес для боротьби проти антисемітизму.

По широкому світі.

— Суд у Гамбурзі засудив на смерть трьох комуністів за вбивство члена організації гітлерівської молоді. 22 обвинувачених дістало кари вязниці від 4 до 12 літ.

— В Манджурії приготовляються до врочистої коронації цісаря Пуї, що відбудеться 1. березня ц. р.

— В часі відчиту Мекдональда в Льондоні на публичному зборі прийшло до величезної бучі. На премієра, коли сідав до авта, посипалося каміння.

— У звязку з приїздом італійського віцеміністра Сувіча до Відня гітлерівці демонстрували в ріжних місцях і кидали петарди, наслідком чого арештували 440 осіб.

—o—

НОВИНКИ

— **Пригадка.** Загальні збори Українського Лікарського Товариства відбудуться в суботу 20. ц. м. в год. 18. в домівці Товариства. 967

— **Виділ філії Союзу Українок** на місто і повіт Львів пригадує оцим своїм членам, що Загальні Збори відбудуться дня 21. I. 1934 р. в год. 10. передпол.. Рівночасно запрошує всіх членів на поминальне Богослуження за померших членів Товариства, яке відбудеться дня 20. I. 1934 р. в год. 9. рано у Волоській церкві при вул. Руській. 963

— **Народні школи в Польщі.** На основі статистичного уряду на терені цілої Польщі в 1933/4 є 27.277 народніх шкіл з учительством у числі 80.552 осіб. У тих школах учиться загалом 4,623.714 осіб, з того 2,375.056 хлопців і 2,248.658 дівчат. Із загального числа народніх шкіл 25.892 припадає на прилюдні школи (73.059 учителів і 4.487.281 учнів) і 1.85 на школи приватні (7.493 учителів і 136.430 учнів).

— **Хто виграв на льотерії?** Одинацятого дня тягнення IV кл. 28 державної льотерії впали виграні на такі числа: 50.000 зол. на ч. 27813. 10.000 зол. н ач. 75335, 77130. 10.000 зол. на ч. 3904, 119142. 5.000 зол. на ч. 27038, 79509. 5.000 зол. на ч. 96846, 115133. 2.000 зол. на ч. 5118, 14096, 18479, 26752, 50181, 50367, 52624, 94968, 112916, 134793, 146733, 154188, 159320, 166298. 2.000 зол. на ч. 7758, 15297, 28137, 31516, 43597, 81965, 88230, 95246, 125263, 131785, 134123, 152332, 158788, 159158. 1.000 зол. на ч. 3473, 12031, 29072, 34800, 43585, 46069, 49515, 50343, 56260, 65258, 65986, 69857, 78123, 80725, 88886, 96124, 96923, 98231, 99455, 100262, 105268, 108274, 110248, 115069, 116610, 118073, 119079, 119755, 122227, 128387, 143937, 145223, 151089, 161305, 165747. 1.000 зол. на ч. 2465, 3896, 7504, 17635, 22395, 28975, 33823, 39187, 41774, 48944, 50478, 50518, 56946, 59066, 63624, 65331, 67703, 73697, 75236, 84319, 104224, 112303, 113299, 124593, 127435, 131716, 133024, 137777, 141446, 146404, 148646, 157955, 164491, 166801, 167090.

— **Львівська хроніка.** Масажистку Михайлину Лукасевич, що удержувала при вул. Сикстуській тайний дім сходин, засуджено на 1 рік вязниці. — Начальником поліційного слідчого уряду у Львові став підінспектор Норек з Лодзі на місці надкомісаря Петрі, перенесеного до Лодзі. — На личаківськім двірці арештовано Теклю Подсудек і Марію Коверко, що окрадали нагробники.

— **Краєва хроніка.** В Мостах Великих арештовано листоноша І. Цвікля, що викрадав гроші з листів. — В Жовкві два злодії Т. Пелех і Н. Біч закололи ножами свого товариша Ст. Бучана підчас обрахунку після злодійської виправи. — В магістраті в Ходорові спроневірено 10.000 зол. і вуголь, призначений для безробітних. — В Станиславові засуджено на 6 місяців вязниці Жиґм. Лозинського, що засипував поліцію фальшивими доносами про видумані змови УОН, щоби дістати грошеву нагороду. — В Підволочиськах 18-літній Стан. Мусял застрілив 18-літню жидівочку Хану Кац, після чого відобрав собі життя.

— **Арештування у Варшаві.** В ночі на 19. ц. м. поліція перевела масові ревізії в польськім академічнім домі у Варшаві і перешукавши 20 кімнат, арештувала 9 осіб. Найдено комуністичні летючки, що закликали до протидержавних виступів. Одночасно кількадесять поліцаїв перевело 50 ревізій в місті, головно в жидівській дільниці й арештовано 31 осіб.

— **Стратили вояка душогуба.** Перед військовим судом у Варшаві станув вояк 41 п. п. Ян Ціборовський, що застрілив у Білостоці поліцая Марцішевського. Крім того під Білостоком пострілив тяжко поліцая Спевака. Обвинувачений признався теж, що хотів ще застрілити кількох сержантів. Ціборовського засуджено на подвійну кару смерти. Засуджений не хотів відкликатися до ласки президента, а також відмовився від сповіди. Томущо президент не скористав з права ласки, засудженого розстріляно.

— **Ріжні вістки.** Наглий суд у Стшельні (Познанщина) засудив за шпигунство двох німців на кару смерти, замінену на досмертну вязницю, одного на 10 літ, а двох інших переказано звичайному судові. — В келецькому маґістраті викрито великі зловживання, наслідком чого кількох урядовців арештовано. — В Люблині засуджено на 10 літ вязниці б. суддю Фельдмана за присвоєння кавції та вимагання векслів до судового канцеліста. — Норвеський письменник Кнут Гамсун, що має 75 літ, лежить тяжко хорий.

— **Жіноча пімста.** Як повідомляють з Вильна, в селі Листунах сталась незвичайна подія. До мешкання знаного в цілій околиці зводника дівчат, Францішка Марчука в часі сходин зі 17-літньою Агнешкою Вісневською впало кільканацять дівчат, які звязали Маркуна і доконали на ньому стерилізації. Зводника перевезено в тяжкому стані до шпиталю, а чотири „операторки“ потягнено до судової відповідальности.

—o—

☦ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. Ярослав Лукавецький, управитель Коростова біля Сколього, помер 14. січня в 29-тому році життя і 7-му році священства. Покійний був зразковим священиком-громадянином; своєю тихою і ревною працею він за час своєї 3-літньої діяльности в тому селі майже цілком знищив сильний вплив більшовизму, який там заносять робітники-чужинці, оживив діяльність читальні „Просвіти“, яка за його спонукою приступає до будови власного дому, та заходився біля заснування збіжевої й споживчої кооперативи. Ненадійно впав жертвою своїх важких обовязків та передчасно зійшов в могилу, полишаючи за собою щирий жаль вдячних громадян Коростова і всіх знайомих. Вічна Йому Память!

ШАХИ.

ШАХОВЕ ЖИТТЯ У ЛЬВІВСЬКОМУ „ЛУЗІ“.

При львівському „Лузі“ є зорганізований шаховий гурток, який почав свою діяльність ще в 1930 р. Досі відбув він низку шахових змагань з „Зорею“, „Робітничою Громадою“, „Степом“ і „Волею“ і крім одних нерозіграних виходів завжди з них перемагав. Зацікавлення шахами в „Лузі“ велике, чого доказом були змагання за шахове мистецтво „Лугу“ та запрошування цільних лугових шахістів на окремі, репрезентативні змагання.

Згодом поширив шах. гурток „Лугу“ цю гру і в інших лугових товариствах, а завершенням цього руху були змагання трьох позальвівських „Лугів“ з двома шаховими дружинами львівського „Лугу“. До цих змагань, що відбулися в неділю 14. ц. м. станули „Луги“ Знесіння, Малехова і Сорік, виставляючи по 5 найкращих своїх грачів; „Луг“ з Липок Мурованих вислав неповну дружину.

На великій салі львівського „Лугу“ привитав гостей голова шах. гуртка п. Роман Савчак, що коротко виснив їм правила змагань. Після льосування ульокувалися дружини так: Луг Сороки — Луг Львів II. 1—4 Луг Малехів — Луг Знесіння 1—4. Опісля грали переможці з переможцями, а переможені з переможеними: Луг Знесіння — Луг Львів I. 3:2, Луг Сороки — Луг Малехів 1½:3½. Отак добув перше місце Луг Знесіння, а за ним чергою пішли: Луг Львів, Луг Малехів і Луг Сороки.

Змагання закінчив п. А. Курдидик промовою, дякуючи змагунам за приявність та заохочуючи їх до дальшої праці. Всі замісцеві „Луги“ дістали на спомин цих змагань від Старшини „Великого Лугу“ книжки з відповідними написами. Р. С.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Субота 20. I. год. 7·30 веч. „Івар Крюґер“. (Абон. 9).

Неділя 21. I. год. 3·30 попол. „Гроші то не все“ (Абон. 5. Ціни найнижчі).

Неділя 21. I. год. 7·30 веч. „Івар Крюґер“. (Абон. 9)

Театр Ріжнородностей.

Субота 20. I. год. 7·15 веч. „Но, но Нането“, оперета Юменса. Премієра.

Неділя 21. I. год. 3·30 попол. „Фотель 47“. (Абон. 8). Ціни найнижчі.

Неділя 21. I. год. 7·30 веч. „Но, но Нането“, оперета Юменса.

Кіна.

АДРІЯ: „Буфальо Біл“.

АПОЛЬО: „Перед матурою“ (з Властою Буріяном).

АТЛЯНТИК: „Гріх одної ночі“.

ВАНДА: „Брати Карамазови“.

КАСІНО: „А. Л. 14 затонув“.

КОЛІСЕЙ: „Божевільна вдовичка“ та „Фукс у бігу“.

КОПЕРНИК: „Шибеник з Еспанії“.

МАРУСЕНЬКА: „Шибеник з Еспанії“.

МИРАЖ: „Дика дівчина“ (Кляра Бов).

МУЗА: „Серце велитня“.

ПАЛЯС: „Велика княжна Олександра (з Ерікою та Шлезаком).

ПАН: „Донька полку“ (Анні Ондра) та ревія.

ПАСАЖ: „Втрачений експрес“.

ХИМЕРА: „Божевільна ніч у Зоо“.

СТИЛЕВЕ: „Шпіон у масці“ (Ганка Ордонівна) і ревія „Блакитний експрес“ зі Ст. Стадниківною.

УТІХА: „Фліп і Флап у подружій неволі“ та ревія.

Закордонне радіо.

Субота, 20. січня 1934.

Відень (506,8) 18·55 „Джуґіта“, оп. Леґара, 22·10 Концерт, **Братислава** (298,8) 12·25 Концерт, 17·15 Театр маріонеток, **Копенгаґен** (255,1) 15·30 Данські пісні, **Париж** (1714) 21·00 „Амур Маск“ оп. Месажера, **Білгород** (437,3) 12·05, 16·30 Музика й пісоньки, **Люблана** (569,3) 20·45 Куплети, 21·15 Вок. концерт, **Люксембурґ** (240,2) 23·00 „Тоска“ оп. Пуччінія (випімки), **Берлін** (356,7) 17·15 Спів, 20·05, 22·30 Весела програма, **Кенігсвустергавзен** (1546) 18·25, 20·00 Веселий вечір, **Мінхен** (405,4) 14·30 Солісти, **Будапешт** (120) 17·40 Мадярські арії, **Міляно** (368,5) 20·40 „Додарі е Ґондоле“ оп. Нігріса, **Рим** (428,8) 13·30 Легка музика, 17·15 Концерт.

Неділя, 21. січня 1934.

Відень (506,8) 11·20 Симф. концерт 15·25 Камер. музика, 19·00 Скрипка, 20·00 „Ді лянґе Юле“ пєса Карла Гавптмана; **Братислава** (298,8) 12·15 Концерт, 19·30 „Словацька княжна“ оп. Піскачека, **Кошиці** (269,) 18·00 „Катерина“ ком. Фодора, **Мор. Острава** (259,1) 19·15 Популярні пісоньки, **Париж** (1714) 21·00 Мюзик Гол, **Гільверзум** (1875) 20·55 „Весела вдовичка“ оп. Леґара, **Атльона** (531) 23·20 Спів. **Білгород** (437,3) 16·30 Рос. пісоньки. **Люблана** (569,3) 16·30 Хор, **Гайльсберґ** (291) 12·00, 16·00 Концерт, **Кенігсвустергавзен** (1546) 17·00 Квінтет, 18·00 Програма для села, **Лянґенберґ** (455,9) 23·05 Бетовенові твори. **Мінхен** (405,4) 19·3, Весела програма, 20·15 „Бокачо“ оп. Суппе, **Будапешт** (540,5) 12·00, 15·45 Концерт, 21·40 Циг. музика, **Міляно** (368,6) 21·00 Опера. **Рим** (420,8) 12·45 Концерт, 17·00 „Валькірія“ оп. Ваґнера, 20·40 „Орфей в пеклі“ оп. Офенбаха.

Львівське радіо.

Субота, 20. січня 1934.

7·00—8·00 Ранішня авдиція, 12·05, 12·36 Сальонова оркестра, 15·25 Грамофон, 15·30 Господарські вістки, 16·00 Авд. для хорих, сальонова оркестра, 16·53 Бетовенові сонати (скрипка, фортепян), 18·00 Репортаж, 18·20 Жидівська музика, 19·03 На фільмовому фронті, 19·15 Всячина, 19·25 Рецитації поезій, 19·40, 19·43 Спортові вістки, 19·55 Сільва рерум, 20·00 Зимові настрої (оркестра, спів), 21·00 Почт. техн. скринька, 21·20 Шопенівський концерт, **22·00 Відчит в українській мові п. з. „Українське друковане слово“ виг. проф. Ол. Лотоцький,** 22·15 Музика з грам. плит, 23·05 Танкова музика.

Неділя, 21. січня 1934.

9·00—9·64 Ранішня авдиція, 12·10 Метерольоґ. вістки, 12·15 Муз. поранок, фейл. „Деноніхні артисти“, 14·00 Лікувальні ростини, 14·12 Грам. плита, 14·15 Огляд ринків рільних продуктів, 14·21 Популярна музика з грамофону, 15·05 Бадачка „Калькуляція хлібороба“, 16·20 Концерт сальоново-джезової трупи, 16·30 Славні артисти (грамофон), 16·45 Гумореска Дж. Повкера „Одинацять спізнення“, 17·00 Найвірніша приятелька жінки. 17·15 Муз. авдиція, хор „Прийшли ми тут хвалити“, 17·45 Народня музика з грам. плит, 18·00 Авд. „Куліг“, 18·36 Спів (Марія Кисілевська, сопран), 19·07 19·10 Всячина, 19·30 Легка музика, пісоньки, 21·00 Відчит, 21·15 На веселій хвилі, 22·15, 22·17 Спортові вістки, 22·25 Танкова музика. 23·15 Звіт із перелідів контр. точкою в Варшаві учасників XIII рейду Монте Карло (у фр. мові).

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долари 5.53—5.54, долари кан. 5.45—5.46, фунти анг. 27.80—28.00, шилінґи 100—102, франки швайц. 172—172.50, нім. марки 211—211 і пів, чеські корони 0.2[…] до 0.26 і одна четверта, фр. франки 0.34.78—0.39.80.

Срібло: 5 кор. 1.70—1.75, фльорени 0.84 до 0.85, рубель 1.35—1.40, корона 0.33.50 до 0.34.

Золото: 20 кор. 37.50—37.80, рублі 47.00 до 47.50, франки 35.40—35.60, дукат 20.00 до 20.50, долар 8.98—9.00.

Вартісні папери.

Поз. будівельна 42—42.25, доларова 51.30—51.60, преміяна інвестиційна 10[…] до 107.50.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10